

Mishnah Eiduyot, chapter 8

משנה עדייות פרק ח

(1) Rabbi Yehoshua ben Beteira testified regarding [a *kzayit* of] the blood of *neveilot* that it is pure [and does not convey defilement as only the blood of a *sheretz* would have the same status as its flesh, however, a *revi'it* blood of *neveilot* does defile]. Rabbi Shimon ben Beteirah testified [that one of the stringencies that the Rabbis instituted] regarding the ash of purification that if [they were in one vessel, though they were in separate piles, and] a defiled person touched part of it [i.e., one pile, since they are all in one vessel it is considered as one unit and], he defiled all of it. Rabbi Akivah added regarding the fine-flour [of meal-offerings], the [twice-daily] incense [offerings], the frankincense and the coals [taken from the outer altar to burn the incense on the inner altar on Yom Kippur] that if a *tvul yom* [i.e., one who has immersed but must wait until nightfall to complete his purification] touched part of them [though they are on a flat board and are not surrounded in a vessel's inner airspace, nevertheless,] he has disqualified all of them.

(2) Rabbi Yehudah ben Bava and Rabbi Yehudah HaKohen [clarifies the the view of Mishnah 7:9 and] testified regarding an Israelite minor who married a priest [though such a marriage is only valid, Rabbinically,] that she eats [Rabbinically

רבנו עובדיה מברטנורא

א העיד ר' יהושע על דם נבלות שהוא טהור. מלטמא כנבלה בכזית. אבל מטמא ברביעית. שאין לך דבר שיטמא דמו כבשרו. אלא השרץ בלבד ולעיל דתנן דם נבלות ב"ש מטהרין. לגמרי היו ב"ש מטהרים. וב"ה מטמאין. אבל לא כנבלה שמטמא בכזית אלא ברביעית: **שנגע טמא במקצתו שטימא את כלו.** מעלה עשו בקדש ובאפר חטאת שאף על פי שהם גופים חלוקים אם מונחים בתוך כלי אחד נגע דבר שהוא מטמא לקדש במקצתו נטמאו כולן שהכלי מצרפן להחשיבן כאילו הן גוף אחד. ואסמכוה אקרא דכתיב (במדבר ז) כף אחת עשרה זהב מלאה קטורת הכתוב עשה לכל מה שבכף אחת: **הוסיף ר"ע.** דאילו מעדותו של ר"ש בן בתירא לא שמענו אלא על הטמא. ובא ר"ע והוסיף אפילו טבול יום שאינו טמא אלא פוסל בלבד אם נגע במקצתם פסל את כלן ורמב"ם פירש דמעדותו של ר"ש לא שמענו שמצרף אלא כלי שיש לו תוך אבל כלי שאין לו תוך לא שמענו שמצרף. ובא ר"ע והוסיף שאפילו סלת והקטרת ולבונה וגחלים. שאינו בתוך כלי אלא צבורים ומונחים על לוח או דף שאין לו תוך. הרי הן כאילו מונחים בתוך כלי. ונעשים כאילו הן גוף אחד: **והגחלים.** אותן שכ"ג חותה במחתה ביה"כ אם נגע טבול יום במקצתן נפטלו כולן. ומעלה עשו בהן שאין הגחלים בני קבולי טומאה: **ב קטנה בת ישראל.** והיא יתומה כדפרישנא בשלהי פרקין דלעיל. והוסיף כאן

א העיד רבי יהושע בן בתירא על דם נבלות שהוא טהור. העיד רבי שמעון בן בתירא על אפר חטאת שנגע טמא במקצתו, שטימא את כלו. הוסיף רבי עקיבא, על הסלת ועל הקטרת והלבונה והגחלים שנגע טבול יום במקצתו, שפסל את כלם: **ב העיד רבי יהודה בן בבא ורבי יהודה הכהן על קטנה בת ישראל שנסאת לכהן שהיא אוכלת בתרומה**

designated] *terumah* once she entered the *huppah* even though no relations had been consummated. Rabbi Yose HaKohen and Rabbi Zchariah ben HaKatzav testified regarding a young girl [the daughter of a priest] who was given as security [for a debt to idolaters] in Ashkelon and her family had distanced her [from marrying a priest], though the witnesses [i.e., slaves who are ordinarily not proper witnesses but are trusted in certain cases (see Tosfot Yom Tov and Ketubot 2:9 vol 5, pg. 127) who had testified that she was given as a pledge] also testified that she did not seclude herself with them, nor was she defiled. The Sages said to them: If you believe [the witnesses] that she was given as a pledge you should also believe [the same witnesses] that she did not seclude herself nor was she violated and if you do not believe that she did not seclude herself and that she was not violated, then you should likewise not believe that she was given over as a pledge.

(3) [A *hallal* is one who is disqualified from the priesthood, such as, for example, the child of a priest who cohabited with a divorcee, furthermore, if this son now cohabited with a woman this woman becomes a *hallalah* and is disqualified from marrying a priest. Our Mishnah now deals with the case where a priest married a doubtful divorcee and had a son, this son is now considered a doubtful *hallal*, subsequently, an unidentified member of this family married a woman and then died.] Rabbi Yehoshua and Rabbi Yehudah ben Beteira testified regarding a widow of *issah* [literally dough, referred to as such, because of the blending of two ingredients of doubt regarding the status of the family, a) whether

רבנו עובדיה מברסורא

כשנכנסה לחופה אף על פי שלא נבעלה. דמעדות דלעיל לא שמענו שאוכלת בתרומה אלא כשנבעלה: **שהורחנה.** שנתמשכנה בידי עובדי כוכבים ועדיה. אותן שהעידו שהורחנה: **האמינו שלא נסתרה ושלא נטמאה.** ודוקא לזאת שעדיה מעידים עליה שלא נטמאה. הוא דאמרי רבנן האמינו לה. ושלא כדן רחוקה בני משפחה אבל אם אין לה עדים כל אשה שנחבשה על ידי ממון בזמן שיד ע"ג תקיפה אסורה לבעלה כהן לא שנא הורחנה מדעתה ול"ש נחבשה: **ג אלמנת עיסה.** משפחה אחת שנתערב בה ספק חלל כל אחד מבני המשפחה ספק אם הוא אותו ספק שנתערב בהן אם לאו ואשה שנשאת לאחד מבני אותה משפחה ומת בעלה. היא קרויה אלמנת עיסה. שכמו שהעיסה נלושה ומעורבת כך זאת האשה מעורבת מספיקות. ספק אם בעלה הוא אותו ספק חלל. ואפילו אם הוא

בין שנכנסה לחופה אף על פי שלא נבעלה. העיד רבי יוסי הכהן ורבי זכריה בן הקצב על תינוקת שהרחנה באשקלון ורחקה בני משפחה ועדיה מעידים אותה שלא נסתרה ושלא נטמאה. אמרו להם חכמים, אם מאמינים אתם שהרחנה, האמינו שלא נסתרה ושלא נטמאה. ואם אין אתם מאמינים שלא נסתרה ושלא נטמאה, אל תאמינו שהרחנה: **ג העיד רבי יהושע ורבי יהודה בן בתירא על אלמנת עסה שהיא כשרה לכהנה, שהעסה**

the original marriage was in fact to a divorcee and b) whether the widow now in question, was married to her her progeny], that she was permitted to marry into the priesthood. So too, a family of doubt is fit to declare *tamei* [unfit for marriage into their own family] or *tahor* [fit] to distance [from their family] or bring near [to their family, i.e., though they themselves are of questionable status, they still have an obligation to check the fitness of those they marry]. Rabban Shimon ben Gamliel said to them: We accept your testimony [that a widow of *issah* is permitted to marry into the priesthood], however what can we do since Rabban Yohanan ben Zakkai decreed that courts should not convene for this purpose, because the priests will only accept your ruling regarding distancing but not to bring near [the *halachah* is that she may not marry a priest at the outset but if she did marry she remains married].

(4) Rabbi Yose ben Yoezer a man of Tzreidah testified regarding the *Ayul* grasshopper that it is kosher and he testified regarding liquids of the Temple's slaughter area [i.e., water and blood] that [though liquids, due to Rabbinical decree, are subject to defilement] they [water and blood, are not subject to Rabbinical defilements and thus] remain pure and only one who definitely touched a corpse is defiled [but if one is doubtful whether, or not, he touched a corpse in a public domain he remains pure. [The general rule is that a doubtful defilement if it takes place in a public domain is ruled pure while in a private domain is ruled defiled. This is deduced from the case of the suspected,

רבנו עובדיה מברטנורא

אותו ספק חלל שמא אינו חלל לפי האמת ור' יהושע מכשיר אותה לכהונה שיש כאן ספק ספיקא ולקולא. ור"ג סבר אף על גב דבעלמא ספק ספיקא לקולא. הכא שאני דמעלה עשו ביוחסין **שהעיסה כשרה לטומא ולטהרה**. כלומר שהמשפחה שנתערב בה ספק חלל הרי היא בחזקת כשרות כשאר המשפחות המיוחסות. וכמו ששאר המשפחות אומרים זו טמאה. ומתרחקים ממנה. וזו טהורה ומקריבים אותה. כך משפחה זו שנטמע בה ספק חלל אין יכולים לומר הואיל ונטמע בה ספק. אין צריכים יותר לבדוק כשנשאים נשים איזו טמאה ואיזו טהורה. כדי לרחק הטמאה ולקרב הטהורה **קבלנו עדותכם**. נאמנים אתם בעינינו ומאמינים אנו שכך שמעתם: **שלא להושיב בית דין על כך**. להתיר אלמנת עיסה לכתחלה: **הכהנים שומעים לכם לרחק**. אם תאמרו אסור: **אבל לא לקרב**. אם תאמרי מותרת. ופסק הלכה שאלמנת עיסה אסורה להנשא לכהונה לכתחלה ואם נשאת לא תצא: **ד איל קמצא**. מין חגב הוא תרגום כחגבים כקומצין: **דכן**. טהור ומותר באכילה: **ועל משקה בית מטבחיא**. הדם והמים שהם בבית המטבחים שבעזרה: **דאינון דכיין**. איכא מ"ד דכיין טהורים לגמרי דטומאת

כשרה לטמא ולטהר, לרחק ולקרב. אמר רבן (שמעון בן) גמליאל, קבלנו עדותכם, אבל מה נעשה שגזר רבי יוחנן בן זכאי שלא להושיב בתי דינים על כך. הכהנים שומעים לכם לרחק, אבל לא לקרב: ד העיד רבי יוסי בן יעזר איש צרדה על איל קמצא, דכן. ועל משקה בית מטבחיא, (דאינון) דכיין. ודיקרב

unfaithful, secluded woman where the verse states: “ונסתרה והיא נטמאה” — And she was secluded and defiled” (Numbers 5:13), since the verse uses the term defiled we learn from here other cases of defilement and since the case of the suspected woman is only in

במיתא, מסתאב. וקררו ליה יוסי שריא: ה העיד רבי עקיבא משום נחמיה איש בית דלי, שמשויאים את האשה על פי עד אחד. העיד רבי יהושע על עצמות שנמצאו בדיר העצים, אמרו חכמים, מלקט עצם עצם והכל טהור: ו אמר רבי אליעזר, שמעתי, כשהיו

a private domain we therefore deduce that doubtful defilement is only ruled defiled in a private domain.] And they referred to him as “Yose the permitter”.

(5) Rabbi Akiva testified in the name of Nehemiah a man of Bet Deli, that we allow a woman [whose husband went overseas] to get married on the basis of the testimony of one witness [that her husband had died (see above 1:12 and 6:1)]. Rabbi Yehoshua testified regarding bones that were found in the Woodshed [located in the northeastern corner of the Woman's Courtyard which housed wood used for the Temple] that the Sages said: One may collect [and remove] them bone by bone and [since the Courtyard is considered a public area (see Mishnah above) any doubts as to whether one of the priests, or others, became defiled by those bones and further defiled vessels] are all [ruled] pure.

(6) Rabbi Eliezer said: I heard that when they [re-]built the Temple [in the times

רבנו עובדיה מברסגורא

משקין לאו דאורייתא אלא רבנן הוא דגזור בהו טומאה ובהני לא גזור. ואיכא למ"ד דביין טהורים מלטמא אחרים. אבל טומאת עצמן יש להם דיש למשקין טומאה מן התורה להטמא ולא מצו רבנן לטהר מה שטמאה התורה: **ודיקרב במיתא מסתאב.** הכי קאמר וכל דיקרב ודאי למיתא מסאב אבל ספק אפילו טומאת מת חמורה טהור. וכל שכן טומאת שרץ קלה וספק טומאה ברשות הרבים בא להתיר ואף על גב דספק טומאה ברשות הרבים טהור דאורייתא הוא. דכל איסור ספק טומאה מסוטה ילפינן דאפיק לה קרא בלשון טומאה ונסתרה והיא נטמאה. מגיד לך הכתוב שעל הספק אסורה. ומה סוטה רה"י שהרי אין סתירה ברשות הרבים. אף טומאת ספק אינה אלא ברשות היחיד מ"מ קודם שבא יוסי בן יעזר היו אומרים הלכה ואין מורין כן ובה הוא והעיד שמורין כן לכתחלה לטהר כל ספק טומאה ברשות הרבים: **וקרו ליה יוסי שריא.** לפי שהתיר ג' דברים שהיו נוהגין בהן איסור שכל בית דין שמתיר ג' דברים שאין ההיתר שלהן פשוט. קרו ליה בי דינא שריא: **ה שמשויאין האשה על פי עד אחד.** אשה שהלך בעלה למדינת הים ובה עד אחד ואמר שמת. משיאים את אשתו על פיו: **בדיר העצים.** לשכה ששם היו אוצרים כל עצי המערכה. והיא היתה במקצוע מזרחית צפונית של עזרת נשים ומצאו שם עצמות של מתים ואמרו חכמים מלקט עצם עצם. והכל טהור. ולא חיישינן שמא נטמאו בהם אדם וכלים. משום דעזרת נשים דין רשות הרבים יש לה והוי ספק טומאה ברשות הרבים דספקו טהור. ובמסכת זבחים פרק בתרא (דף קיג) מייתי גמרא שרצו לגזור טומאה על כל ירושלים בשביל אותן עצמות שנמצאו בדיר העצים. אלא שאמר להם ר' יהושע לא בושה וכלימה היא לנו שנגזור טומאה על עיר אבותינו: **ו שמעתי שמקריבין אף על פי שאין בית.** לפי שקדושה

of Ezra] they made curtains for the Temple Sanctuary and curtains for the Temple Courtyard, however, regarding the Temple, they would build from the outside [of the curtains, so that they would not be able to gaze into the Sanctuary] whereas, regarding the Courtyard they built from inside [of the curtains thus facing outside the Courtyard area]. Rabbi Yehoshua said: I have heard that we offer sacrifices even though there is no Temple and that we may eat of most holy sacrifices even though there are no curtains. And

that we may eat lesser holy sacrifices and second tithes even though there is no wall [around Jerusalem]. Because the first original sanctification [of the Temple by King Solomon and Jerusalem by King David] was valid for that time and for the future [however, the original sanctification of the Land of Israel in the times of Joshua was not valid for the future, rather, it was the second sanctification in the times of Ezra that remains for all future times as well].

(7) Rabbi Yehoshua said: I have a tradition from Rabban Yohanan ben Zakkai who heard from his teacher who in turn from his teacher a law handed down from Moshe at Sinai [when Moshe was shown every future generation and their leaders] that Elijah will not come to declare [families] defiled, or pure, to distance [them], or bring [them] near, rather, he [will leave them be since once an unfit family became mixed with Israel it remains mixed and does not transmit its blemished genealogy to the next generation, but he] will distance those [known blemished families] who came near [to leadership positions] via force and bring near those [unblemished families] who were distanced via force. The family of Bet Tzeriphah was on the other side of the Jordan and [the powerful]

רבנו עובדיה מברטנורא

שקדש שלמה את הבית קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבא. וכן קדושת ירושלים קדשה לעולם אבל קדושת שאר ארץ ישראל לא קדשה בכבוש ראשון אלא לשעתה עד שחזרו עולי בבל וקדשוה קדושה שניה. ואותה קדושה קדשה לעתיד לבא: **ז הלמ"מ**. שהראה לו הקדוש ברוך הוא למשה בסיני דור דור ודורשיו והראהו שאין אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרוב. לברר ספק משפחות המטומעות. מי נטמע. ומי לא נטמע. אלא ינחם והם כשרים לעתיד לבא דהלכה היא משפחה שנטמעה נטמעה: **אלא לרחק המקורבין בזרוע**. שהכל מחויקים אותן בפסולים. אלא שנתקרבו בזרוע אבל משפחה

בונים בהיכל עושים קלעים להיכל וקלעים לעזרות. אלא שבהיכל בונים מבחוץ, ובעזרה בונים מבפנים. אמר רבי יהושע, שמעתי, שמקריבין אף על פי שאין בית, ואוכלים קדשי קדשים אף על פי שאין קלעים, קדשים קלים ומעשר שני אף על פי שאין חומה, שקדשה ראשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבוא: **ז אמר רבי יהושע**, מקבל אני מרבן יוחנן בן זכאי ששמע מרבן רבנו מרבן, הלכה למשה מסיני שאין אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרוב, אלא לרחק המקורבין בזרוע ולקרוב המרחקין בזרוע. משפחת בית צריפה היתה בעבר הידן

Ben Tzion distanced them by force [by, falsely, announcing publicly that they were a blemished family] and there was yet another [blemished] family [which the Mishnah out of respect to the family does not name] that Ben Tzion [falsely] brought near by force. It is cases like these that Elijah will come to declare defiled, or pure, to distance and bring near. Rabbi

Yehudah says: He will bring near [those families who have been distanced by force] but will not distance [those families brought near by force]. Rabbi Shimon says: To reconcile differences in opinion. But the Sages say: Not to bring near, nor to distance, rather, to make peace in the world, as it is written: "Behold I send you Elijah the Prophet [before the coming of the great and awesome day of the Lord] and he will reconcile the heart of the father to the children and the heart of the children to the fathers" (Malachi 3:23-24). [Rabbi Shimon interprets **father** as meaning teacher, and **children** as meaning pupils, accordingly the verse refers to the reconciliation of opinions].

רבנו עובדיה מברטנורא

שנטמעה מחמת שלא נודע פסולה יניחנה בכשרותה: **בית צריפה**. כך שם המשפחה: **ורחקה**. הכריז עליהן שהן פסולות: **בן ציון**. אינש אלמא הוה ובעל זרוע: **ועוד משפחה אחרת היתה שם**. שהיתה פסולה: **וקרבה בן ציון בזרוע**. והכריז עליהן שהן כשרים להתחתן בהם. וחס התנא על כבוד הבריות ולא הזכיר שם המשפחה הפסולה שקרבה בן ציון בזרוע. כמו שהזכיר שם המשפחה הכשרה. ללמדך כמה צריך אדם לזהר שלא לספר בגנות חברו. ולהיות כוסה קלון. אם כך בפסולים כל שכן בכשרים **כגון אלו**. שכשרותן ופסלותן ידוע. אלא שנתרחקו בזרוע ונתקרבו בזרוע: **לקרב אבל לא לרחק**. המשפחה הכשרה שנתרחקה בזרוע הוא מקרב אבל אינו מרחק אותה שנתקרבה בזרוע: **שנאמר והשיב לב אבות על בנים**. שעתידי לומר ברוח הקודש זה מבני בניו של זה. ולדברי ר"ש אבות אלו החכמים. ובנים אלו התלמידים שיהיה לב כלן שוה. ולא יפול ביניהן מחלוקת:

ורחקה בן ציון בזרוע, ועוד אחרת היתה שם וקרבה בן ציון בזרוע, כגון אלו, אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרב. רבי יהודה אומר, לקרב, אבל לא לרחק. רבי שמעון אומר, להשוות המחלוקת. וחכמים אומרים, לא לרחק ולא לקרב, אלא לעשות שלום בעולם, שנאמר (מלאכי ג) הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא וגו' והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם: